

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті

«БЕКІТЕМІН»

А.Байтұрсынов атындағы
Қостанай өңірлік университетінің
Басқарма Төрағасы-ректор
Қабылдау комиссиясының төрағасы
С.Куанышбаев
«» 2023ж.

**«6B01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау»
білім беру бағдарламасы бойынша
шығармашылық емтихан өткізудің бағдарламасы**

Даярлау бағытының коды және атауы:

6B014 Жалпы дамудың пәндік мамандандырылған мұғалімдерін даярлау

Білім беру бағдарламалары тобының коды және атауы:

B007 Көркем еңбек және сызу мұғалімдерін даярлау

Дайындаған:

Өнер кафедрасының меңгерушісі

 С.Айсина

Келісілген:

Ө.Сұлтанғазин атындағы
педагогикалық институты директорының м.а.

 Т.Ахметов

Келісілген:

Академиялық мәселелер жөніндегі проректор

 Е.Исакаев

Бағдарламаны өнер кафедрасының меңгеруші, педагогика магистрі С. Т. Айсина, аға оқытушы Жүсіпова Д. Ж. және педагогика және психология магистрі Ордашева М. Ж. әзірледі.

МАЗМҰНЫ

Нормативтік база	4
Жалпы ережелер.....	4
Шығармашылық емтихан мақсаты мен міндеттері.....	5
Емтихан өткізу тәртібі.....	5
Шығармашылық емтихан бағалау нысаны.....	6
Бірыңғай шығармашылық емтихан бағдарламасы (1 шығармашылық емтихан-орындаушылық өнер).....	7
Бірыңғай шығармашылық емтихан бағдарламасы (2 шығармашылық емтихан-шығармашылық қабілет көрсету).....	7

1. Нормативтік база

Бағдарлама төмендегі нормативтік құжаттар негізінде әзірленді:

- 1.1. Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңы;
- 1.2. Қазақстан Республикасы Конституциясы;
- 1.3. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығы "жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары";
- 1.4. Университет жарғысы.

2. Жалпы ережелер

2.1 Шығармашылық емтихандардың өтуі жоғары білім беру бағдарламаларын іске асыратын, білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау үлгілік қағидалары білім беру бағдарламасына сәйкес белгіленеді.

2.2 Университетке қабылдауда комиссия төрағасы азаматтардың Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген азаматтардың білім алу құқығын сақтау, қабылдау комиссиясы жұмысы жариялылығы мен ашықтығын, оқуға түсушілердің қабілеті мен бейімділігін, бағалаудың объективтілігін, қабылдау өткізудің барлық кезеңдерінде қабылдау комиссия жетекшісі қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

2.3 В007 «Көркем еңбек және сызу мұғалімдерін даярлау» білім беру бағдарламасына түсуші тұлғалар А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ қабылдау комиссиясы өткізетін шығармашылық емтихан тапсырады.

2.4 «6B01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау білім беру» бағдарламасы бойынша толық оқу мерзіміне түсетін техникалық және кәсіптік (бастауыш және орта кәсіптік), орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын жалпы орта (жалпы орта) білім беру ұйымдарының түлектері немесе білім беру ұйымдарының түлектері үшін екі шығармашылық емтихан бойынша балдар, сондай-ақ ҰБТ пәндерінің: Қазақстан тарихы, оқу сауаттылығы (оқыту тілі) балдары ескеріледі.

2.5 «6B01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау» білім беру бағдарламасына түсетін техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білімі бар, мемлекеттік білім беру гранттарын тағайындау конкурсына қатысуға ниет білдірген жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша шығармашылық емтихан мен ҰБТ пәні: Педагогика және психология негіздері балдары ескеріледі.

2.6 Жоғары білім беру кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша жоғары, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білімі бар «6B01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау» білім беру бағдарламасы бойынша ақылы негізге түсетін адамдар үшін әңгімелесу өткізіледі..

2.7 Шығармашылық емтихан тапсыру үшін оқуға түсуші өтініштерін ағымдағы жылдың 20 маусым мен 7 шілде аралығында университетте қабылданады.

2.8 Шығармашылық емтихан ағымдағы жылдың 8-15 шілде аралығында өткізіледі.

2.9 Шығармашылық емтихандарды өткізу Жоғары білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік ережелеріне сәйкес белгіленеді.

2.10 Орта білім беру ұйым түлектері үшін: Сурет (бірінші шығармашылық емтихан), кескіндеме (екінші шығармашылық емтихан) 2 шығармашылық емтихан өткізіледі.

2.11 Техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша түлектеріне арналған 1 шығармашылық емтихан өткізіледі.

2.12 «6B01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау білім беру» білім беру бағдарламасына қабылдау қысқартылған оқу мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша ақылы негізге түсушілерді қоспағанда, шығармашылық емтихандар бойынша балдарды ескере отырып жүргізіледі.

3. Шығармашылық емтихан мақсаты мен міндеттері

3.1. Шығармашылық емтихан мақсаты мектеп түлектері шығармашылық қабілетін бағалау мен кәсіби шығармашылық бағытын анықтау.

3.2. «6B01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау білім беру» білім беру бағдарламасының шығармашылық емтиханының міндеті талапкердің суреттің пәндік формасын конструктивті құрудағы және көлемдік-пластикалық модельдеудегі және түс шешімін жеткізудегі қабілеттерін бағалау, оның мәдени дамуы мен кәсіби уәждемесінің деңгейін анықтау қажеттілігіне негізделген.

4. Емтихан өткізу тәртібі

4.1 Шығармашылық емтихандарды өткізу аудиториясына жіберуді және емтихандарды өткізу кезінде осы ережелерді сақтауды қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы және оның орынбасары, емтихандарды өткізуге тартылған арнайы кезекшілер, техникалық хатшылар қамтамасыз етеді.

4.2 Шығармашылық емтихандарды өткізу кезінде аудиторияда бөгде адамдардың болуына жол берілмейді.

4.3. Талапкер болып табылады шығармашылық емтиханға кестеде көрсетілген мерзімде. Талапкерді аудиторияға жіберу емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын жүргізіледі.

4.4. Талапкерді шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жіберу жеке басын куәландыратын құжатты және құжаттарды қабылдау туралы қолхатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады.

4.5. Шығармашылық емтихан уақыты - 4 академиялық сағат.

4.6. Шығармашылық емтихан тапсыру кезінде орын ауыстырып, емтихан билетін ауыстыруға және ұялы телефонмен кіруге тыйым салынады.

4.7. Шығармашылық емтихандарды өткізу кезінде талапкерлер келесі талаптарды сақтайды: 1) тыныштықты сақтауға және өз бетінше жұмыс істеуге, емтихан алушылармен және басқа талапкерлермен сөйлеспеуге; 2) аудитория бойынша жүрмеуге, басқа орынға отырмауға; 3) шығармашылық емтихан аяқталғанға дейін Емтихан алушының рұқсатынсыз емтихан аудиториясынан шықпауға міндетті.

4.8 Осы ережелерді бұзғаны үшін талапкер аудиториядан шығарылады. Бұл ретте емтихан жұмысының титулдық парағында емтихан алушылардың қолдарымен расталған жою себебі туралы жазба жасалады. Бұл жұмыс жойылады..

4.9. Емтиханға дәлелді себептермен кешіккен немесе келмеген жағдайда талапкер жазбаша өтініш негізінде ректордың рұқсаты бойынша бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта шығармашылық емтиханға жіберіледі және шығармашылық емтиханды жіберудің дәлелді себебін растайтын құжатты ұсынады. Шығармашылық емтиханды өткізіп жіберудің дәлелді себебі: 1) талапкердің ауруы (емдеу мекемесінің мөрімен расталған емдеу мекемесінен ауруы туралы анықтаманы ұсынумен расталады); 2) төтенше жағдай, сондай-ақ жол-көлік оқиғасы (төтенше жағдай немесе жол-көлік оқиғасы фактісін тіркеген мемлекеттік ұйымның анықтамасын ұсынумен расталады); 3) жақындарының қайтыс болуы (ата-аналары, жұбайлары, балалары, ата-аналары, асырап алушылар, асырап алынғандар, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі) туыскандары (анықтамамен расталады).

4.10 Дәлелді себеппен шығармашылық емтиханға келмеген адамдар оларға қосымша белгіленген күні шығармашылық емтихандарды өткізу мерзімінен кешіктірілмей жіберіледі.

4.11. Шығармашылық емтихандарға дәлелсіз себептермен келмеген талапкерлер емтихан тапсыруға жіберілмейді.

4.12 Шығармашылық емтихандарға қайта кіруге және оны қайта тапсыруға жол берілмейді.

4.13 Шығармашылық жұмыстарды тексеруді Пәндік комиссия мүшелері ғана жүргізеді.

4.14 Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары Бағалау парағы мен пәндік комиссия хаттамасымен рәсімделеді. Бағалау қағазы мен бағалары және тексеруші емтихан алушылар, пәндік комиссия төрағасы қолдары қойылған хаттама нәтижелерін жариялау үшін жауапты хатшыға (оның орынбасарына) беріледі.

4.15 Емтихан қорытындысы сол күні жарияланады.

4.16 Шығармашылық емтиханды бағалау кезінде талаптардың сақталуын қамтамасыз ету және даулы мәселелерді шешу, шығармашылық емтихандарды тапсырушы адамдардың құқықтарын қорғау мақсатында емтихандарды өткізу кезеңінде әрбір жоғары оқу орнында апелляциялық комиссия құрылады. Апелляциялық комиссиялар шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеген адамдардың өтініштерін қарау үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Баскарма Төрағасы - Ректорының бұйрығымен бекітіледі.

4.17 Апелляцияға өтінішті шығармашылық емтихан тапсырған адам апелляциялық комиссия төрағасының атына жеке береді. Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция жөніндегі шешім комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда Комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға және Комиссияның барлық мүшелері қол қойған хаттамамен рәсімделеді.

4.18 Емтихан бойынша сурет салу үшін келесі құралдар мен материалдар ұсынылады: қағаз, әр түрлі жұмсақ қарындаштар (НВ, В, 2В), өшіргіш (жұмсақ, сурет салуға арналған). Ұсынылмайды: қатты қарындаштар (Н, 2Н, 3Н) және жұмсақ (4В, 5В, 6В), сапасыз өшіргіштерді пайдалану.

4.19 Емтиханға сәйкес кескіндеме бойынша келесі құралдар мен материалдар ұсынылады: акварель қағазы, акварель бояулары (Ленинград, Нева), «НВ» қарындаштары, жұмсақ өшіргіш, дөңгелек щеткалар (бағандар, белок, № 2, 6 және 10), су ыдысы болуы керек. Ұсынылмайды: сапасы нашар қағазды (акварельге арналмаған), кәсіби емес акварель бояуларын, дөрекі шаш щеткаларын (техникалық мақсаттарға арналған) пайдалану.

5. Шығармашылық емтихан бағалау нысаны

5.1 Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі туралы құжаттары бар талапкер үшін шығармашылық емтихандар 45 балдық жүйе бойынша бағаланады.

5.2 Қысқартылған оқыту мерзіміне тапсырған жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихан 20 балдық жүйе бойынша бағаланады

5.3 «6В01406 Визуалды өнер, көркем еңбек, графика және жобалау білім беру» білім беру бағдарламасы бойынша 2 шығармашылық емтихан болады: Сурет (бірінші шығармашылық емтихан), Кескіндеме (екінші шығармашылық емтихан);

5.4 Жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының түлектеріне арналған

шығармашылық емтихан 1 шығармашылық емтиханы "Сурет" бойынша өткізіледі және 20 балдық жүйе бойынша бағаланады.

5.5 Жоғары білімі бар адамдар үшін әңгімелесу өткізіледі.

5.6 Сурет бойынша емтихан талапкерлердің көркем-графикалық дайындық деңгейін бағалауға, сондай-ақ, ең бастысы, табиғатынан қабілетті және дарынды талапкерлерді анықтауға мүмкіндік береді. Шығармашылық жұмысты бағалаудың негізгі критерийлері: натюрморттың бейнесі берілген форматта сенімді түрде жинақталған. Суреттің оң және сол жағы композициялық теңдестірілген; сызықтық перспективаны қолдану арқылы кеңістіктегі бастың орналасуы мен формасы дұрыс берілген; құрылыста бастың пропорциялары дұрыс анықталған; суреттің құрамы, модельдің сипаты және бастың пішінінің құрылымдық негізі игерілген; пішін тонмен модельденіп, материалдылық - гипс құрылымы берілді; жұмысты тұтас қабылдауға қол жеткізілді.

5.7. Кескіндеме бойынша емтихан талапкерлердің натураның кескіндемелік бейнесінің қабілетін анықтайды, олардың кеңістіктік қиялының деңгейін бағалауға, осы материалды түспен бейнелеуге мүмкіндік береді. Шығармашылық жұмысты бағалаудың негізгі критерийлері: натюрморттың бейнесі берілген форматта сенімді түрде жинақталған. Натюрморт бейнесінің оң және сол бөлігі композициялық түрде теңдестірілген; жазықтықтың және натюрморт заттарының кеңістіктегі орналасуы сызықтық перспективаны пайдалану арқылы дұрыс берілген; құру кезінде натюрморт заттарының пропорциялары мен сипаты дұрыс анықталған; түс қатынастары жылы және суық түстерді қолдану арқылы беріледі (кескіндемедегі жылу-суықтылық ұғымы). Іс жүзінде кескіндеме жергілікті түс, қосымша түс, рефлекс, жарқырау туралы түсініктерді көрсетеді; кескіндемедегі заттар мен натюрморт кескіндемелері арасындағы тоналды қатынастар дәл көрсетілген. Жұмыстың толық қабылдануына қол жеткізілді.

6. Бірыңғай шығармашылық емтихан бағдарламасы (1 шығармашылық емтихан-орындаушылық өнер(гипстен жасалған адамның бет маскасының суреті))

6.1 Жалпы орта (жалпы орта) білім беру ұйымдарының түлектеріне, техникалық және кәсіптік (бастауыш және орта кәсіптік), орта білімнен кейінгі білім беру, сондай-ақ жоғары білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының түлектеріне қойылатын талаптар емтихан бойынша гипстен жасалған адамның бет маскасының суреті: орналастыру және құрастыру; суреттің үндестік бірлігі мен тұтастығы.

6.2 Емтихан қойылымына сурет бойынша талапкер келесі дағдыларды көрсетуі тиіс: пішімде композициялық іздеу; бастың пластикалық пішінінің арақатынасы, оның өзіне тән ерекшеліктері (көлемі, бұрылуы, бас пен мойын осінің бір-біріне қатысты орналасуы), кеңістікте орналасуы; бет бөліктерінің пропорцияларын сақтау; үлкен конструктивті құрылыс және мүсіндеу сызыққа, штрихқа, даққа иелік ету; суреттің толықтығы.

6.3 Емтихан тапсырмасын орындау бойынша ұсыныстар: жұмысты үш негізгі кезеңге бөлу. Барлық кезеңдер тең уақыт сегменттеріне бөлінеді: 1) композицияны анықтаңыз. Сурет қағаз парағына жақсы орналастырылуы керек. Парақтың екі өлшемді жазықтығында бастың үш өлшемділігін көрсету қажет; 2) суреттегі пропорцияларды дұрыс анықтау үшін бас пішінінің құрылымын анықтау; 3) суреттегі тоналды қатынастарды құру. Беттің бейнеленген бөліктерінің көлемін тонмен жеткізіңіз.

7. Бірыңғай шығармашылық емтихан бағдарламасы (2 шығармашылық емтихан-кескіндеме (натюрморт))

7.1 Кескіндеме (натюрморт) емтиханы бойынша жалпы орта (жалпы орта) білім беру ұйымдарының түлектеріне қойылатын талаптар: орналастыру және құрастыру; суреттің үндестік бірлігі мен тұтастығы.

7.2 Талапкердің сурет бойынша емтихандық қойылымға келесі іскерліктер мен дағдыларды көрсетуі тиіс: форматтағы композициялық іздеу; заттардың, драпировкалардың негізгі қарым-қатынасы; заттардың жартылай көлеңкедегі табиғи (табиғи) түсі, түс рефлекстері; заттардың және драпировкалардың, жарық-ауа ортасының өзіндік және құлайтын көлеңкелерін беру; кескіндеме техникасын меңгеру дағдылары; кескіндеме бойынша жұмысты ашық және көркем жүргізе білу.

7.3 Емтихан тапсырмасын орындау бойынша ұсыныстар: натюрморт бойынша жұмысты үш негізгі кезеңге бөлу. Барлық кезеңдер тең уақыт сегменттеріне бөлінеді: 1) қойылымды берілген форматта құрастыру. Кеңістікте жазықтық пен натюрморт заттарын салу (кескіндемеге дайындық суреті қарындашпен орындалады); 2) кескіндемеде негізгі түс-тональдық қатынастарды және қойылымдағы жарық-ауа ортасын жеткізу. Натюрморт бөлшектерін пысықтау; 3) соңғы кезең. Барлық бөлшектерді біртұтас етіп біріктіріңіз.